

AGRUPACIÓ : Justícia i Qualitat Democràtica

PROGRAMA PRESSUPOSTARI: 214. Dret civil, mediació i entitats jurídiques

Pla de Govern: 4. Bon Govern, seguretat i millors serveis públics

Pla Departamental: 2. Impulsar la mediació i els procediments alternatius de resolució de conflictes, 3. Potenciar i actualitzar el dret civil català i millorar el suport a les entitats jurídiques i fundacions

Diagnòstic de la situació

Necessitat a la qual fa front el programa:

Incorporació al llibre sisè de la regulació de diferents tipus contractuals. També treballs en relació al llibre segon de persona i família, al llibre tercer de persones jurídiques, i al llibre cinquè de drets reals i al llibre sisè del Codi civil de Catalunya.

Amb caràcter general es revisa, harmonitza i actualitza tot el Codi. Les entitats sense ànim de lucre han esdevingut actors econòmics i socials primordials en la resolució dels desequilibris i la dinamització de l'economia, especialment en les situacions de crisi recent. L'evolució d'aquest sector fa necessària una revisió sistemàtica de la normativa que els hi és d'aplicació i de l'actuació de l'Administració, tant pel que fa a l'assessorament d'aquestes entitats com al control de les seves actuacions. La mediació i la resta de mitjans adequats de solució de conflictes, faciliten la resolució dels conflictes potenciant el diàleg de les parts implicades. Les parelles estables constituïdes a Catalunya poden inscriure's en un registre administratiu gestionat pel Departament que permet acreditar la seva condició de parella als efectes de poder optar a determinats drets, com la pensió de viduitat. L'increment de persones que es troben en situació d'insolvència i vulnerabilitat requereix apropar els mecanismes de Segona Oportunitat mitjançant l'assessorament i acompanyament en l'àmbit mercantil i concursal i potenciar la detecció primerenca d'aquestes situacions amb la col·laboració de l'Administració de la Generalitat, entitats del tercer sector i altres ens.

Població objectiu:

Entitats sense ànim de lucre (acadèmies, associacions, col·legis professionals, federacions, fundacions); Persones constituïdes en parella estable; Els usuaris dels serveis de mediació i altres mitjans adequats de solució de conflictes (ciutadans, entitats i empreses en situació de conflicte que volen solucions i evitar la via judicial) i els professionals de l'activitat negociadora prèvia a la via jurisdiccional; Tota la societat civil destinatària de les normes reguladores del dret privat, en especial del dret civil, els professionals del dret. Persones físiques, tant empresàries (autònoms i empresaris individuals) com no empresàries (particulars) que es trobin en situació d'insolvència.

Descripció detallada de la necessitat:

Vetllar pel compliment de les disposicions legals i els estatuts de les entitats. La legislació vigent atribueix al Departament competències en matèria d'assessorament i inspecció que en l'actualitat es desenvolupen entre 2.725 fundacions, 83.801 associacions i federacions, 433 associacions i federacions d'utilitat pública, 86 entitats religioses, 128 col·legis professionals, 17 consells de col·legis professionals i 12 acadèmies. La Llei de mediació en l'àmbit del dret privat va estendre la mediació com a mètode de resolució de conflictes a tots els àmbits en què interactuen els ciutadans, inclosa la família i els conflictes sorgits de la convivència ciutadana, social i d'altres de caràcter privat. Les competències actuals sobre la promoció i desenvolupament dels mitjans adequats de solució de conflictes, han donat base per a l'ampliació del camp de la mediació a altres àmbits diferents del civil, posant en marxa un pla pilot de la mediació en l'àmbit contenciós i amb el programa experimental Mediació exprés a la Ciutat de la Justícia i altres partits judicials, així com l'inici del programa de mediació en el món local i l'impuls als mitjans adequats de solució de conflictes diferents de la mediació com la conciliació i el dret col·laboratiu. També la convocatòria dels premis ADR. Incrementar els esforços destinats a consolidar la mediació, potenciar-ne el coneixement i l'ús, per tal d'estendre la mediació a nous àmbits sectorials mitjançant l'enfortiment de la col·laboració institucional entre les diferents administracions.

Continuar impulsant els mitjans adequats de resolució de conflictes com a eines de treball que permetin descarregar els òrgans judicials d'assumptes que es poden resoldre amb aquest sistema que comporta un estalvi de costos, personals i patrimonials pel conjunt de la societat.

Durant el 2026 es pretén elaborar un nou text regulador en matèria de gestió adequada de conflictes. Els recursos contra les qualificacions negatives dels registradors que regula la Llei 5/2009, de 28 d'abril, s'han d'interposar davant la Direcció General de Dret, Entitats Jurídiques i Mediació, la qual, per a la seva resolució, és assessorada per una comissió nomenada a aquest efecte. L'any 2024 es van gestionar 21 resolucions de recursos governatius i fins el mes de setembre de 2025, s'han presentat 29. El context actual fa preveure l'increment del nombre d'interposició de recursos per part dels particulars. La culminació del procés codificador comporta la continuació dels treballs per arribar a completar el Codi civil de Catalunya. Es continua amb la revisió dels diferents llibres per adequar-los a les actuals necessitats de la societat catalana. La Comissió de Codificació de Catalunya, amb les seves seccions actives, elabora les propostes dels textos normatius que serveixen de base per l'elaboració dels avantprojectes de llei que el Govern presenta al Parlament per a la seva aprovació. L'aprovació del Reglament del Registre de parelles estables va permetre l'entrada en funcionament del Registre de parelles estables de Catalunya, inscripció que permet acreditar-ne l'existència. L'any 2024 es van rebre 60.378 sol·licituds de parelles estables i fins a mitjans del mes d'octubre de l'any 2025, 46.651. L'acompanyament en matèria de segona oportunitat es va adaptar a la Llei 16/2022, de 5 de setembre de reforma del text refós de la Llei concursal. Per a donar un millor servei s'ha incorporat dins dels Convenis de col·laboració amb els col·legis de l'advocacia un SOJ de Segona Oportunitat.

Es treballa en una detecció primerenca de les persones en risc d'insolvència mitjançant formació i acords amb d'altres organismes i ens locals així com amb entitats del tercer sector.

Marc regulador del programa:

Llei orgànica 1/2025, d'eficiència del servei públic de justícia; Llei 15/2009, de mediació en l'àmbit del dret privat; Codi civil de Catalunya; Llei 21/2014, del Protectorat de les fundacions i associacions; Llei 7/2006, de l'exercici de les professions titulades i col·legis professionals; Llei 5/2009, dels recursos contra la qualificació negativa de títols o les clàusules concretes en matèria de dret català; Llei 19/2014, de transparència, accés a la informació pública i bon govern; Llei 34/2006, sobre l'accés a les professions d'advocat i procurador; Ordre JUS/44/2017, del Registre de parelles estables; Llei 16/2022, de reforma Llei concursal; Llei 9/2020, de modificació del llibre segon del Codi civil català, i la Llei 15/2009, de mediació del dret privat.

Missió

Gestió dels registres competència de la Direcció General; Vetllar per l'adequació a la legalitat de les entitats sense ànim de lucre, en la seva constitució i existència jurídica; Potenciar la mediació i reforçar els mitjans adequats de solució de conflictes com a eines de gestió i resolució de conflictes i ampliar-los a nous àmbits; Promoure la cultura de la gestió adequada de conflictes que optimitzi l'ús del sistema judicial; Revisar, desenvolupar i adaptar la normativa vigent de dret privat, en especial de dret civil, en les seves especificitats i adequar-les a la realitat social; Desplegar la legislació de transparència, accés a la informació pública i bon govern en matèries competència del Departament; Facilitar la prova de l'existència de parelles estables; Difondre les mesures de segona oportunitat i assessorar i acompanyar als deutors.

Objectius estratègics i operatius del programa

- Potenciar el paper de la mediació i els altres mètodes de resolució alternativa de conflictes (MASC, mitjans adequats de solució de controvèrsies) per agilitzar la justícia i com a camí cap a una societat més justa i cohesionada (OE2.1)
 1. Potenciar la resolució alternativa de conflictes (MASC) i la mediació a Catalunya mitjançant l'impuls d'un nou marc normatiu
 2. Implementar les unitats col·laboratives als partits judicials de Catalunya
- Estendre la mediació i la resolució alternativa de conflictes a tots els àmbits, especialment a les administracions públiques i el món local (OE2.2)
 1. Impulsar els nous mitjans de gestió i resolució de conflictes i els nous àmbits on es puguin estendre
 2. Continuar implementant el programa per potenciar la mediació en el món local, i de prevenció dels processos de segona oportunitat mitjançant els MASC
 3. Impulsar vies de col·laboració amb universitats, entitats privades i altres entitats de dret públic
 4. Continuar la transformació digital del sistema d'informació del Centre de Mediació de Catalunya
- Incrementar l'efectivitat de la segona oportunitat i generar sinergies amb els diversos sectors que hi treballen (OE2.3)
 1. Elaborar un pla de difusió dels procediments de segona oportunitat perquè arribi a tots els sectors econòmics i a tot el territori
 2. Desenvolupar eines preventives, inclosa la mediació i altres MASC
 3. Potenciar el manteniment dels serveis d'orientació jurídica i del servei específic de segona oportunitat
- Incorporar al Codi civil de Catalunya els canvis que són fruit de l'evolució de la societat i de les disposicions europees i internacionals (OE3.1)
 1. Desplegar el dret civil català per adaptar-lo a les noves necessitats de la societat
 2. Fomentar noves línies de col·laboració amb les universitats i incrementar els programes formatius en dret civil català
 3. Continuar els estudis sobre l'aplicació del Codi civil de Catalunya per part dels tribunals per extreure'n, si cal, nous criteris normatius
- Adaptació del marc normatiu de les fundacions i les associacions per afavorir el mecenatge i les activitats d'interès general (OE3.2)
 1. Elaborar una campanya adreçada a la ciutadania per valorar les entitats sense ànim de lucre i promoure el mecenatge
 2. Actualitzar el Pla de comptabilitat de les fundacions i de les associacions d'utilitat pública
 3. Continuar l'impuls de la modificació de la regulació del Protectorat
 4. Impulsar i elaborar el Codi ètic de les fundacions
- Posar en valor la tasca de les entitats jurídiques catalanes i avançar en la transformació digital dels serveis de tramitació per a entitats (OE3.3)
 1. Continuar l'evolució tecnològica de l'aplicació SITAR per transformar la tramitació digital dels registres administratius
 2. Continuar els treballs per a la construcció d'un sistema que garanteixi la interconnexió i interoperabilitat registral
 3. Elaborar un pla de racionalització del mapa de fundacions i associacions

Indicadors del programa	Unitat	Obj.	2023 Real	2024 Real	2025 Previst	2026 Previst
1. Sol·licituds de mediació en l'àmbit del dret privat	Nombre	OE2.2	4.081,00	3.450,00	3.800,00	4.300,00
2. Sol·licituds de mediació en l'àmbit del dret privat per derivació judicial	Nombre	OE2.1	631,00	648,00	600,00	600,00
3. Concursos de notaries i registres convocats	Nombre	OE2.1	6,00	4,00	6,00	6,00
4. Grau d'execució de la despesa corrent del capítol 2	%	OE2.1	83,85	89,84	100,00	100,00

Despeses per capítols del programa (EUR)	Import consolidat
1 Remuneracions del personal	0,00
2 Despeses corrents de béns i serveis	1.026.562,46
3 Despeses financeres	0,00
4 Transferències corrents	1.235.080,00
6 Inversions reals	0,00
7 Transferències de capital	0,00
8 Variació d'actius financers	0,00
9 Variació de passius financers	0,00
Total despeses	2.261.642,46
Llocs de treball pressupostats del programa	0

PRESSUPOSTOS DE LA GENERALITAT DE CATALUNYA PER AL 2026
MEMÒRIES DE PROGRAMES

AGRUPACIÓ	: Justícia i Qualitat Democràtica		
PROGRAMA PRESSUPOSTARI:	214. Dret civil, mediació i entitats jurídiques		
GESTOR DE PROGRAMA	: JU07. DG Dret, Entitats Jurídiques i Mediació		Subsector: GC

Objectius estratègics i operatius del programa

Tots els objectius del programa

Indicadors del gestor	Unitat	Obj.	2023 Real	2024 Real	2025 Previst	2026 Previst
1. Convenis de col·laboració de mediació en l'àmbit del dret privat vigents	Nombre	OE2.1	25,00	37,00	30,00	50,00
2. Nombre de sol·licituds tramitades de les entitats jurídiques	Nombre	OE3.3	30.210,00	37.315,00	31.000,00	31.000,00
3. Sol·licituds gestionades pel Registre de parelles estables	Nombre	OE3.1	53.657,00	60.378,00	58.000,00	59.000,00
4. Persones ateses pel Servei de segona oportunitat	Nombre	OE2.3	1.459,00	1.700,00	1.600,00	1.600,00

Principals béns/serveis i actuacions destacades

1. Incorporació del contracte d'arrendament de béns al llibre sisè del Codi civil de Catalunya.
2. Continuar impulsant la regulació del llibre VIè i altres reformes normatives per tal d'adaptar el CCC a la realitat social
3. Revisió i millora del marc regulador de les entitats jurídiques i les parelles estables.
4. Informació i assessorament del compliment de la normativa vigent per a les entitats jurídiques i parelles estables.
5. Foment i difusió de la gestió adequada de conflictes i homologació de la formació específica.
6. Elaboració de l'avantprojecte de llei de gestió adequada de conflictes.
7. Gestió dels processos de selecció i nomenaments en notaries i registres de la propietat.
8. Gestió dels registres que depenen de la Direcció General.
9. Acompanyament de les persones deutores en situació d'insolvència que volen instar el mecanisme de segona oportunitat.
10. Incorporació en els convenis subscrits al CICAC la subvenció d'un servei d'orientació jurídica en matèria de segona oportunitat.
11. Obertura de línies de col·laboració amb les universitats per fomentar i incrementar els programes formatius en dret civil català.
12. Impuls a l'aplicació del Projecte de llei en matèria de suports a la capacitat, un cop aprovat pel Parlament de Catalunya.

Despeses per capítols del gestor (EUR)	Import sense consolidar
1 Remuneracions del personal	0,00
2 Despeses corrents de béns i serveis	1.026.562,46
3 Despeses financeres	0,00
4 Transferències corrents	1.235.080,00
6 Inversions reals	0,00
7 Transferències de capital	0,00
8 Variació d'actius financers	0,00
9 Variació de passius financers	0,00
Total despeses	2.261.642,46
Llocs de treball pressupostats del gestor	0